

VRAAG

AAN GEDEPUTEERDE STATEN

Nummer

3714

Onderwerp

Aantasting natuurwaarden als gevolg van Windpark Maasvlakte 2

Ter voldoening aan artikel 49 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van Provinciale Staten, deel ik u mee, dat het lid/de leden van Provinciale Staten H.M.M. Hoogerwerf (PvdD), d.d. 11 januari 2021, bij mij de volgende vragen heeft ingediend:

Toelichting

In een artikel op de website van AD Voorne-Putten¹ wordt door natuurbeschermingsorganisatie KNNV de zorg geuit, dat het belang van trekvogels en broedende vogels op een gepland windmolenpark met 22 windmolens op de Tweede Maasvlakte in het geding kan komen. Primair komt dit door de plaatsing van de windmolens, maar indirect ook door gedwongen verplaatsing van strandrecreatie naar plekken, die nu voornamelijk als natuurgebied dienst doen. Daarnaast treden er, door het effect op trekkende vogels, effecten op in Natura 2000-gebieden. Windpark Maasvlakte 2 grenst aan het Natura 2000-gebied Voordelta en ligt nabij de Natura 2000-gebieden Voornes Duin, Solleveld en Kapittelduinen, Duinen Goeree & Kwade Hoek, Haringvliet en Grevelingen.

Voor de aanleg van Windpark Maasvlakte 2 is een ontheffing van de Wet Natuurbescherming (Wnb) nodig. In de ontheffingsaanvraag² wordt door de initiatiefnemer van het windpark aan Gedeputeerde Staten (door middel van een brief aan Omgevingsdienst Haaglanden) verzocht om 'ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wnb voor het doden van vogels en vleermuizen ten gevolge van de exploitatie van het windpark'. Uit de ontwerp-beschikking voor de ontheffing maken wij op, dat deze aan de ontheffingshouder het recht geeft om maar liefst 129 vogelsoorten (waaronder de rode-lijstsoorten bontbekplevier, strandplevier en dwergstern) en 4 vleermuissoorten te doden tijdens de exploitatie. De ontheffing zal voor ten minste 25 jaar van kracht zijn.

Er moet er ook een Wnb-vergunning worden verleend voor de gebiedsbescherming. Vogelsoorten met een relatie tot de nabijgelegen Natura 2000-gebieden die slachtoffer zouden kunnen worden van de windmolens zijn de scholekster, visdief, grote stern en aalscholver. De Omgevingsdienst Haaglanden concludeert, dat een zogenoemde mortaliteitsgrens (van 1% van de gemiddelde jaarlijkse natuurlijke sterfte) van aalscholers mogelijk zal worden overschreden. Dit leidt tot een verminderde staat

¹ <https://www.ad.nl/voorne-putten/knnv-keert-zich-tegen-windmolens-op-de-maasvlakte-de-natuur-komt-in-deknel~aaf7c61c/>

² <https://repository.officiële-overheidspublicaties.nl/externebijlagen/exb-2020-58002/1/bijlage/exb-2020-58002.pdf>

van instandhouding van de soort. Toch is de Omgevingsdienst voornemens de vergunning namens Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland te verlenen, omdat zij het niet aanneembaar acht dat alle 'worst-case aannames' realiteit zullen worden.

Ook vermeldt de Omgevingsdienst, dat een 'stilstandsvoorziening' in de exploitatie van Windpark Maasvlakte 2 zal worden ingebouwd, die ervoor zorgt dat de windmolens zullen worden uitgezet als er kans op aanvaringen met vogels (en vleermuizen) optreedt. Hiertoe dient de initiatiefnemer dan wel exploitant van het windpark een monitoringsplan in bij het bevoegd gezag, voorafgaand aan de exploitatie.

Daarnaast moet voor de komst van Windpark Maasvlakte 2 mogelijk een zogeheten 'telpost' wijken, die ondersteuning biedt aan het in kaart brengen van trekvogelroutes en het volume van bepaalde treksoorten over en langs de kust.

1. Wordt het Windpark Maasvlakte 2 gerealiseerd binnen de contouren van een trekvogelroute?
2. Is het juist dat windmolens niet op de trekroutes van vogels geplaatst mogen worden? Zo nee, wat zijn dan de beschermende regels voor trekvogels bij de plaatsing van windmolens?
3. Wat zijn volgens u de negatieve gevolgen voor de natuur ter plaatse als gevolg van de komst van Windpark Maasvlakte 2? Welke maatregelen gaat u treffen om te zorgen dat deze negatieve gevolgen worden weggenomen, of op zijn minst gecompenseerd?
4. Worden ook de eisen uit de Habitat- en Vogelrichtlijn en de richtlijnen van de Vogelbescherming gevolgd bij de plaatsing van windmolens?^{3 4}
5. Bent u met ons van mening dat een gebied (mogelijk een vogeltrekroute) met zeer veel trekvogels, gelegen nabij diverse Natura 2000-gebieden die voor verschillende kwetsbare vogelsoorten zijn aangewezen en op de route tussen de foerageergebieden en broedgebieden van onder andere kleine mantelmeeuw, zilvermeeuw, stormmeeuw en een grote kans op veel dodelijke slachtoffers, zoals de Maasvlakte 2, geen geschikte locatie is voor windmolens?
6. Zijn er alternatieve locaties overwogen, zoals meer landinwaarts gelegen gedeelten van de Maasvlakte?
7. Kunt u maatregelen treffen, zodat eventuele verplaatsing van strandrecreatie naar een andere plek op Maasvlakte 2 in ieder geval niet ten koste gaat van de bestaande natuurwaarden? Zo ja, hoe gaat u dit doen? Zo nee, waarom niet?
8. Bent u met ons van mening dat er geen windpark moet komen als er een Wnb-ontheffing nodig is voor die gevallen, dat er vogels en vleermuizen worden gedood als gevolg van de exploitatie van Windpark Maasvlakte 2, ten minste in de eerstvolgende

³ <https://www.vogelbescherming.nl/over-ons/standpunten/standpunt-windenergie>

⁴ https://www.vogelbescherming.nl/docs/e3b4524d-5cc2-4565-a65e-3226a124837e.pdf?_ga=2.252301505.975095064.1609787855-85474590.1582359094

25 jaar?

9. Wat vindt u ervan dat het hier gaat om een zeer lange periode van 25 jaar? Bent u met ons van mening dat de impact van dit windmolenpark, vanwege de ligging dermate groot kan zijn, dat een eventuele ontheffing voor niet meer dan drie jaar kan worden verleend, waarna een evaluatie moet plaatsvinden waar een grondige analyse van het werkelijke aantal slachtoffers onder vogels en vleermuizen een onderdeel van dient te zijn?
10. Kunt u aangeven of de initiatiefnemer dan wel de exploitant van Windpark Maasvlakte 2 zelf maatregelen gaat treffen om de dood van vogels en vleermuizen tegen te gaan, in het geval dat de ontheffing daadwerkelijk wordt verleend? Zo ja, welke maatregelen zijn dit dan?
11. Hebt u overwogen om de initiatiefnemer/exploitant te verzoeken om in plaats van de gebruikelijke windmolens met een horizontale as (en wieken), windmolens met een verticale as of windtorens (venturi-windmolens) zonder wieken te plaatsen? Dergelijke alternatieve installaties bieden tal van voordelen, zoals:
 - vanwege het ontbreken van wieken vallen er geen slachtoffers onder vogels en vleermuizen;
 - er kunnen meer turbines achter elkaar worden geplaatst, waardoor de windkracht vrijwel volledig kan worden benut;
 - ze wekken energie op bij lagere windsnelheden dan de horizontale windmolens.Zo nee, bent u dan bereid alsnog deze alternatieven dringend bij de exploitant in overweging te geven? (Bronnen voor informatie: zie onderaan deze pagina)
12. Hoe zal de stilstandsvoorziening eruit komen te zien? Bent u bereid het monitoringsplan voor gebruik van deze stilstandsvoorziening door de initiatiefnemer dan wel de exploitant van Windpark Maasvlakte 2 voorafgaand aan de exploitatie, met ons te delen?
13. Wat gebeurt er, als er tijdens de exploitatie van Windpark Maasvlakte 2 blijkt, dat de in de ontwerp-beschikking genoemde mortaliteitsgrens in het geval van de aalscholver wél wordt overschreden?
14. Klopt het, dat door de komst van Windpark Maasvlakte 2 de bestaande telpost voor trekvogels verplaatst moet worden? Zo ja, hoe wordt gegarandeerd dat de eigenaar dan wel de exploitant van het windpark de eigenaar dan wel de gebruiker van de telpost een alternatieve plek aanbiedt, waar de tellingen ongehinderd door kunnen gaan?

Bronnen voor windmolens:

<https://thebluedeal.nl/trechter-windturbine/>

<https://www.technischweekblad.nl/nieuws/hongaarse-windtoren-stabieler-dan-windmolen>

<https://www.joostdevree.nl/shtmls/windenergie.shtml>

<https://www.joostdevree.nl/shtmls/venturi-windmolen.shtml>

Den Haag, 11 januari 2021

De voorzitter van Provinciale Staten van Zuid-Holland,

drs. J. Smit